

2018 ಕ.ತೀ.ವ 828

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿನೀತ್ ಸರನ್
ಮತ್ತು
ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಸುಜಾತ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ, ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ
ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು - ವಿರುದ್ಧ- ಕೆ.ಟಿ. ರಾಜಶೇಖರ್*

ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1988 ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು
ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 1989ರ ಮೇರೆಗಿನ ರಿಟ್ ಅಪೀಲು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಲುಧಾರರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುವ
265 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ
ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1988ರ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ
ಅಧಿನಿಯಮ) ಉಪಬಂಧಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಕರ್ನಾಟಕ
ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 1989ರ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ 'ನಿಯಮಗಳು')
ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅಪೀಲುಧಾರರು ಪುನಃ ಪುನಃ
ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ, ವಾಹನಗಳನ್ನು
ಅಧಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನುಸಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ
ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯ
ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬೇರಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ
ವಾಹನಗಳ ವಶಾವಣೆಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಲುಧಾರರಿಗೆ
ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಕೋರಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ, 57887 - 58151/2014ರ ರಿಟ್
ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೀಲುಧಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಏಕಸದಸ್ಯಪೀಠ
ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ
ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕ

*ರಿಟ್ ಅಪೀಲು ಸಂ:236/2015 (ಟಿ-ಎಂವಿಟಿ) ಮತ್ತು ಇತರೆ, ದಿನಾಂಕ 1ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 2015.

19.12.2014ರ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಅದರಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ
ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸದರಿ ಉಪನಿಯಮವು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಾಹನವನ್ನು
ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಮಾತ್ರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲ, ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ
ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಖಾಸಗಿ ಸ್ಥಳವಲ್ಲ
(ಇದು ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಗಮವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ). ಪೊಲೀಸ್
ಠಾಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲ, ಪ್ರಸ್ತುತ
ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಗಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಸಮಾನಾಂತರ ಕಾರ್ಯ
ನಿರ್ವಾಹಕರಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನೀಡಲಾದ
ನಿರ್ದೇಶನವು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಏಕಪೀಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನೀಡಿದ
ಇತರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವುದರ
ಪುನರುಚ್ಚಾರವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲ, ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು
ಹೊರಡಿಸಿದ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ
ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು

ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ

1. (1985) 3 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 711

ಕೃಷ್ಣ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ -ವಿರುದ್ಧ-
ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯ

(ಉಲ್ಲೇ) 6

2. (19983) 4 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 245

ಸಾರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ,

ಹೈದರಾಬಾದ್ -ವಿರುದ್ಧ-

ಎಸ್. ಸರ್ದಾರ್ ಅಲಿ, ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು,

ಹೈದರಾಬಾದ್

(ಉಲ್ಲೇ) 6

ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ: ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ. ಗಿರಿಕುಮಾರ್, ಎ.ಜಿ.ಎ.;

ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರರ ಪರ: ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಎಸ್. ಹೊಳ್ಳೆ, ವಕೀಲರು.

ತೀರ್ಮಾನ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ವಿನೀತ್ ಸರನ್:

ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಚರಿಸುವ 265 ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1988ರ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಅಧಿನಿಯಮ) ಉಪಬಂಧಗಳ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳು, 1989ರ (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ 'ನಿಯಮಗಳು') ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರು ಪುನಃ ಪುನಃ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಆ ನಂತರ, ವಾಹನಗಳನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನುಸಾರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರದ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ, ಉಪಬಂಧಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸರಿಪುರಿಸುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಬೇರಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಾಹನಗಳ ವಶಾವಣೆಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಕೋರಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ, 57887 - 58151/2014ರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ

ಏಕಸದಸ್ಯಪೀಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅವನ್ನು ಹೇಗೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದೇಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿದ ದಿನಾಂಕ 19.12.2014ರ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಿ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

2. ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ಗಿರಿಕುಮಾರ್, ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾದ ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಸ್. ಹೊಳ್ಳೆ ಇವರುಗಳ ವಾದಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಲಿಸಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅವಗಾಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

3. ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು, ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರ-ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಚಾಲಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಾಹನಗಳ ವಶಾವಳಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿನಿಯಮ, 1988ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿದ ನಿಮಯಗಳನುಸಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು, ವಾಹನವನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ವಾಹನವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 202-ಬಿ ನಿಯಮದಡಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯು ಪಾಲಿಸಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದರಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದಂತೆ, ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸಹ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4. 1989ರ ನಿಯಮಗಳ 202ಬಿ ನಿಯಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಉಪಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ:

“202-ಬಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿಡುವ ಕಾರ್ಯಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.- ನಿಯಮ 202-ಎ ಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ

ಯಾರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಈ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದರೆ,-

(i) ಸಮೀಪದ ಪೊಲೀಸ್‌ಠಾಣೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(ii) ವಾಹನವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ತಡೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ತಡಮಾಡದೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iii) ಚಾಲಕ ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕ ಅಥವಾ ಇಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾನೂನುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ವಾಹನವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ (ಮೂರು ದಿನಗಳ ಎಣಿಕೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಂಡಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1897ಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು (ii)ನೇ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು;

(iv) ವಾಹನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದಾದ, ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದಾದ (ಎಂದರೆ,

ಟಿ.ವಿ., ಡಿವಿಡಿ/ವಿಸಿಡಿ/ಎಂಪಿ-3 ಪ್ಲೇ ರೇಡಿಯೋ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಮತ್ತು ಯಾವುವೇ ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳು) ಭಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಮಹಜರ್ ನಡೆಸಬೇಕಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಂದ ವಾಹನವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಸಹಿಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.”

5. ಮಾನ್ಯ ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಪಕ್ಷಕಾರರ ವಾದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ಮುಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ;

“6. . . . . ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಷರತ್ತುಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಪೀಲುದಾರನು ಅಂಥ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಜಾಮೀನು ಬದ್ಧವಾದ ನಷ್ಟಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ವಾಹನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಷರತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮಾಲೀಕರ ವಿರುದ್ಧ ದಾಖಲಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ವಿಲೇ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಚಾಲಕನಿಂದಾದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅಥವಾ ಕಾನೂನಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೋಲೀಸರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಡುವುದು ಸಂಚಾಲಕರು ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ

ಹಾನಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ/ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರ ಸಂಚಾಲಕರ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಸಂಚಾಲಕ ಅಥವಾ ಸಂಚಾಲಕರ ಏಜೆಂಟನು ಮಾಡಿದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ, ಅಂಥ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಆರೋಪಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಸಂಚಾಲಕನಿಗೆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಹೊರಬರಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದರೂ, ಅದು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ವಾಹನದ ಸಂಚಾಲಕರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಾನೂನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾನೂನುಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ವಾಹನವನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮಗಳ ಯಾವುದೇ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ, ವಾಹನವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವಾಹನವನ್ನು ಸದರಿ ವಿಷಯ ವಿಲೇಯಾಗುವವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ/ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ - ನ್ಯಾಯಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ/ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಖಾಂತರ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಾಹನವನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ, ವಾಹನವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡದಿರುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚಾಲಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಣಕಾಸು ನಷ್ಟವಾಗದಿರುವ ಹಾಗೆ ವಾಹನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಆರೋಪಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ವಿವರಣಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ನಂತರ, ವಾಹನವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ವಾಹನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ವಾಹನವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಸಂಚಾಲಕರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಜಾಮೀನಿನೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಡನ್ನು ಸಹ ಬರೆದುಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ, ಲಘು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಚಾಲಕನಿಗೆ ಅಥವಾ ವಾಹನದ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ವಾಹನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

8. ಈ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೋಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ”.

6. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ನೀಡಲಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು 1989ರ ನಿಯಮಗಳ 202ಬಿ ನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪುನರುಚ್ಚಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅವು **ಕೃಷ್ಣ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ -ವಿರುದ್ಧ - ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯ** ಮತ್ತು **ಸಾರಿಗೆ ಆಯುಕ್ತರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಹೈದರಾಬಾದ್ - ವಿರುದ್ಧ- ಎಸ್. ಸರ್ದಾರ್ ಅಲಿ, ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು, ಹೈದರಾಬಾದ್** ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿವೆ.

1. (1985) 3 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 711

2. (1983) 4 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 245

7. ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಕೀಲರು, ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಮಾಂತರ ಸಂಚಾಲಕರ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಏಕಪೀಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, 1988ರ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು 1989ರ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ನೀಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ (ಬಿಎಂಟಿಸಿ) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ (ಕೆಎಸ್ಆರ್‌ಟಿಸಿ) ಇವು ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲಭೂತಗಳಾಗಿವೆ (ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಗಮಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ) ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ 1989ರ 202ಬಿ ನಿಯಮದ (i)ನೇ ಉಪನಿಯಮದಡಿ ಅವರು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ಬಸ್ ಆಪರೇಟರ್‌ಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದರೂ ಸಹ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಎರಡು ನಿಗಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿಗಮದ ವಶಕ್ಕೆ ನೀಡಬಹುದು ಎಂಬುದು ಇವರ ವಾದವಾಗಿದೆ.

8. ಸದರಿ ಉಪನಿಯಮವು, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಾಹನವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಖಾಸಗಿ ಸ್ಥಳವಲ್ಲ (ಇದು ಖಾಸಗಿ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಗಮವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ). ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಗಮಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ, ಸಮಾನಾಂತರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಕರಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಅಭಿರಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ನಿರ್ದೇಶನವು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

9. ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಏಕಪೀಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನೀಡಿದ ಇತರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ

ಉಪಬಂಧಿಸಲಾಗಿರುವುದರ ಪುನರುಚ್ಚಾರವೇ ಆಗಿದ್ದು, ಅದರಂತೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ರಿಟ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಹೊರಡಿಸಿದ ತೀರ್ಪು ಮತ್ತು ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

10. ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ತದನುಸಾರವಾಗಿ ವಜಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
